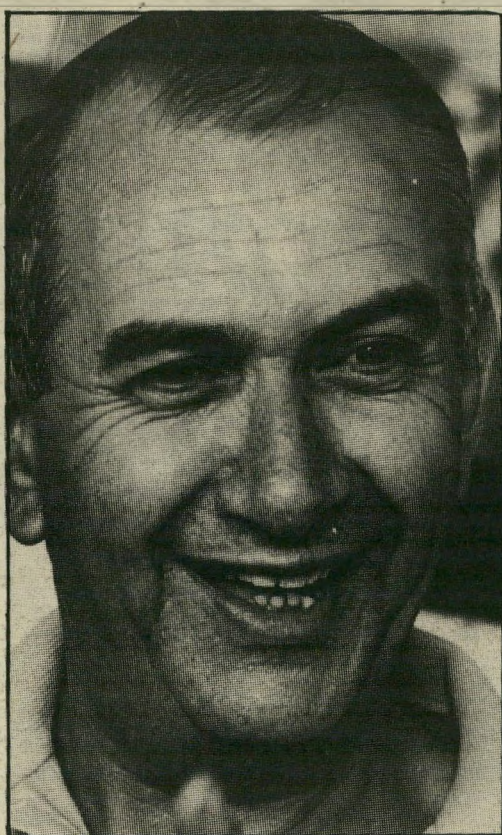

סלים וצאר:

„מה רע ששתי חתיכות מסתובבות מול העיניים?”

מאיר ניצן:

בַּחֲזוֹרֵי־שִׁיבָה לֹא מֵשֶׁרֶתִּים בְּצֵבָא בַּגֶּלֶל בֶּן־גּוֹרִיּוֹן!"

מיכאל לסקר:

**„אני לא חושב שבורג'בה
יתן לפגוע ביהודים!"**

בהרבה מיסעדות ערביות בארץ יש אוכל מצויין. בהרבה מיסעדות ערביות יש שרות אדיב ומהיר. אבל רק במיסעדה ערבית אחת עובדות צעירות יהודיות בחולצות חשופות ובמיכנס־יג'נס הדוקים.

זאת היא מסיקת אהמד את סלים, בבכיש-החוף, ליד
הרצליה, כשראיתי במעם הראשונה את המלצרים יהודי-
דיה, הופתעתי ופניתי לבעל-המסעדה, סלים נצאר, כדי
לברר איתו מה קרה.

לא קרה כלום. היו לי קצת בעיות עם המלצרים הערבים והחלטתי לנסות איך זה מלצרות יהודיות.

● המלצרים הערבים ידועים כחרוצים ואדיבים מאוד. איזה בעיית היו לך?

הפועלים הערבים עובדים מצויין כשהם נמצאים במקום. אבל ברגע שאתה נותן להם חופש של יום אחד, הם שוכחים לחזור.

● לכן לקחת יהודיות?

נעמי, המלצרית שלי, פשוט באה למיסעדה עם הוריה לאכול. אמא שלה סיפרה לי שנעמי היא סטודנטית ומחפשת עבודה צודית. הצעתי לה להתחיל לעבוד אצלי, והיא הסכימה.

השירדוך כל-כך הצליח, שנעמי הביאה לפני חורש לעבודה גם את אחותה, רותי.

● איך הגיבו הפועלים הערבים הקבועים שלך?

הם מאוד מבסוטים. מה רע להם ששתי חתיכות עדינות מסתובבות להם כל הזמן מול העיניים?

● **יש המוענים שיהודים לא יודעים לשרת היטב?**
זה פשוט כי לא מלמדים אותם. כיום בראשון לבחשני את נעמי

ורבותי, לשיטתו, והסברתי להן מה הם שני החוקים הכי חשובים בעבודה: החוק הראשון הוא שהלקוח צודק, אפילו אם הוא לא צודק, והחוק השני הוא שאני הבוס ואני נתן את ההוראות. כל האווירה במסעדה היא לתת את השרות הכי יעיל והכי מנומס. ואפילו העקשניתה האלה נרדקו.

● מדוע לא לקחת צעירות ערביות לעבודה?

אני צריך חירות שעובדות, לא כאלה שצריך לשמור עליהן
שאזיה גבר לא יחייך אליהן. חוץ מזה, אף אבא ערבי לא יתן לבת
שלו לעבור מהכפר לתל־אביב.

בתצלום שהתפרסם באחד הצהרונים נראה ראש רעיתי ראשון-לנין. מאיר ניצן. כשהוא מחבק את מאיר אגסי ודודי ארנבלד. שהוציאו את גופתה של תרזה אנגלוביץ מהקבר. ועתה השתחררו מבית-הסוהר אחרי ריצוי עונשם. נדהמתי לגמרי וביקשתי ממאיר ניצן שיסביר את פשר העניין.

הצלחת להרגיז אותי.

● גם אתה אותי.

בואי ואספר לך מה קרה.

בראשון נערכה חגיגת בית-השואבה. על הבימה עמד אחד משני החברה האלה ודיבר. אני הגעתי בסוף רביעי, והצלחתי רק לשמוע שהוא אומר שלא צריך לתת לשמאלנים שלוש כעס. עליתי מייד אחריו לבימה ואמרתי שאני מכבד כל יהודי שמגר לרצות את עונו ויצא לחופשי, אבל יחד עם זאת אני לא מבין מדוע הוא לא למד שאסור לבנות חומות בתוך העם. הזכרתי לקהל, ולנואם עצמו, שבחוריישיבה יושבים ולומדים במקום לשרת כצבא בגלל כל-גוריון, ולא בגלל בגין. הזכרתי להם שאת הכשרות למטבחני-הפועלים הכניס ברל כצנלסון ולא יו'סטינסקי. אמרתי לנואם ולקהל שאני שמאלני ואני גאה בזה.

● אז איפה החיבוק שהונצח בתמונה?

כשיררתי מהבימה, התחילו הריקודים. אני הייתי מרוגז, אבל אנשים משכו אותי למעגל רוקתי כמה רקות. פיתאום השניים האלה נדבקו אלי, ואו מיד הבויקה הצממלה. הבנתי שהצלם שלח אותם אליו רק כדי שתיהיה לו זמנוה מעניינת. עזובתי את המעגל הריקודים והלכתי משם. אבל הצלם כבר הספיק לצלם את מה שהייתי וגם לספר למי שסיפר, שבירכתי אותם בחמימות, שזו שטות וצאת מחלל.

● כלומר, התצלום מבוים?

בהחלט. מחר בבוקר אותו צלם היה צריך לבוא אליי ולצלם אותי. ביטלתי את העניין איתו.

אחרי המצאת מישרדי אש"ף בתונוסיה התעניינתי אצל כמה ממכרי ויוצאי-תונוסיה. אם יש להם מושפחה שם, וואס הם דואגים להם, כולם, בלי יוצא מהכלל. אמרו שלא נשאר להם אף קרוב או מכר אחד בתונוסיה. נפיתל אל הד"ר מיכאל טסקר מאוניברסיטת תל-אביב, שהוא חוקר ומרצה על היהודים בארצות-האיסלאם, וביקשתי שיספר קצת על הקהילה היהודית, אם יש כזאת, בתוניס.

תחילה עלי לתקן אותך, כמו את השאר. תונים היא עיר הבירה של הארץ ששמה תוניסיה. ועכשיו לשאלתך: בתוניסיה חיים כיום כ־2,500 יהודים. חלקם בעיר הבירה וחלקם בדרום הארץ, במיוחד באי ג'רבה.

● במה מנתה הקהילה היהודית בתוניסיה לפני העלייה הגדולה ארצה?

כ־95 אלף איש. חצי מהם עלו ארצה במשך השנים, והחצי השני עבר לצרפת. אלה שנשארו שם עד היום, הם ברובם הגדול קשישים העוסקים בצורפות ובתיירות.

● מתי עלו יהודי תוניסיה ארצה?

למעשה, כל השנים. זה התחיל לפני קום המדינה, בעירוד המוסר לעליה ב', אחר כך היתה עליה דלילה בין השנים '50-'53 ויותר מאוחר בין '55 ל-'57. התחוק וזם העולים. להבדיל ממדינות אחרות בצפון אפריקה, השילטון היה מודרני לייבאלי ואפשר היה לראות בצאת בל כמות.

● האם התנכלו ליהודים, אחרי מבצע סיני, למשל, או אחרי מלחמת ששת-הימים?

לא. אחרי מיצצע סיני, כשנאצר התחיל לגרש את היהודים ממצרים ולהלאים את רכושם, פנה אליו הנשיא בורג'יה ודרש ממנו לתת ליהודים התוניסיים הגרים במצרים לצאת משם בשלום. אחרי מלחמת ששת הימים היו נסיונות של אנשים מאסיירים לפגוע ביהודים. האנשים האלה נעצרו ונשפטו לשנות מאסר ארוכות מאוד.

● אתה חושב שגם הפעם הנשיא בורג'בה יגן על היהודים, אם תושבים ירצו להתנקם בהם אחרי ההמצאה של חיל-האוויר?

קשה לומר בביתסורן. הנשיא בורגיבה נחלש קצת לאחרונה, ואולי גם שינה מעט את דיעותיו. אני חושב שהוא לא ייצא מעוררו למען היהודים, אבל אני גם לא חושב שהוא יתן לפגוע בהם ממש. במסופו של דבר, הקהילה הזאת כלייך קטנה וקשישה, שהיא לא